

§ 863

Valtuutettu Emma Karin aloite perhemyönteisyyden ja synnytyskokemusten parantamisesta

HEL 2021-006124 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Tuomas Rantasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Emma Karin aloite
- 2 HUSin lausunto 10.8.2021_ (2)
- 3 HUS Naistentaudit ja synnytykset toimiala, 10.8.2021, liite, loppuraportti (3)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Emma Kari ja 13 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan toimenpiteitä perhemyönteisyyden ja synnytyskokemusten parantamiseen sekä synnytyssairaaloiden, neuvoloiden ja perhekeskusten yhteistyön lisäämiseen.

Perheiden terveyttä ja hyvinvointia edistetään jo nykyisin moniammatillisen yhteistyön toimenpitein. Sosiaali- ja terveystoimiala on sitoutunut WHO:n vauva- ja perhemyönteisyysohjelmaan. HUS ja neuvolat toimivat yhteisten käytäntöjen mukaan mm. sylivalmennusten ja perheiden tarpeet huomioivan sujuvan kotiutumisen järjestämisessä. Vauvaperhe-

toiminnassa perheille esitellään varhaiskasvatuksen ja lapsiperheiden palveluja.

Synnytyskokemusten parantamiseksi HUSissa on valmistunut työryhmän raportti (liite 3) synnytyksen aikaisesta hoidosta ja menettelyta-voista, potilaan oikeuksien, itsemääräämisoikeuden ja koskemattomuuden varmistamisen näkökulmasta. Raporttiin perustuvat kehittämistoimet ja henkilökunnan koulutus jatkuvat parhaillaan.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan ja Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus antaa vastauksen aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Emma Karin aloite
- 2 HUSin lausunto 10.8.2021_ (2)
- 3 HUS Naistentaudit ja synnytykset toimiala, 10.8.2021, liite, loppuraportti (3)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 26.10.2021 § 248

HEL 2021-006124 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Emma Karin ja 13 muun valtuutetun perhemyönteisyyttä ja synnytyskokemusten parantamista koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa edellytetään, että Helsingin kaupunki ryhtyy toimiin lisätäkseen perhemyönteisyyttä ja parantaakseen synnytyskokemuksia HUSin synnytyssairaaloissa. Lisäksi aloitteessa edellytetään selvittävään keinoja lisätä synnytyssairaaloiden sekä neuvoloiden ja perhekeskusten yhteistyötä.

Perhemyönteisyys sosiaali- ja terveystoimialalla

Vuoden 2021 kaupunkistrategian mukaisesti sosiaali- ja terveystoimiala on sitoutunut WHO:n vauva- ja perhemyönteisyysohjelmaan perheiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Vauva- ja perhemyönteisyysohjelman mukaisesti neuvoloiden toimintaa ja käytänteitä kehitetään huomioimaan yhä paremmin imeväisikäisten ravitsemukseen, varhaiseen vuorovaikutukseen ja vanhemmuuteen liittyviä osa-alueita. Ohjelmassa vahvistetaan monialaista yhteistyötä muun muassa ravitsemusterapian, suun terveydenhuollon ja lapsiperheiden kotipalvelun kanssa.

Perheitä valmennetaan vauvan tulon sekä synnytykseen ryhmä- ja yksilötapaamisilla. Varhaisen vuorovaikutuksen sekä vanhemmuuden tukeminen ovat neuvolatyön keskeisiä periaatteita. Vauva- ja perhemyönteisyysohjelman tavoitteena on kehittää toimintatapoja edelleen. Tavoitteena ovat yhtenäiset ja näyttöön perustuvat käytännöt perheiden ohjaukseen ja opastamiseen. Neuvolan tarkoituksena on myös kehittää sähköisiä aineistoja palvelemaan perheitä vauvan hoitoon ja vanhemmuuteen liittyvissä asioissa.

Neuvoloiden perhevalmennus on monitoimijaisuuteen ja toiminnallisuuden perustuvaa ryhmämuotoista toimintaa, jota tarjotaan etäyhteyksin ensimmäistä lastaan odottaville perheille. Perhevalmennuksen tarkoituksena on tarjota tietoa raskaudesta, synnytyksestä, vauvan hoidosta ja vanhemmuudesta. Verkkoperhevalmennuksessa perheet saavat myös tietoa vauvaperheille suunnatusta toiminnasta alueellaan. Leikki- puistot järjestävät vauvaperhetoimintaa neuvoloiden perhevalmennuksen jatkoksi.

Vauvaperhetoiminta on ryhmämuotoista avoimen varhaiskasvatuksen toimintaa vauvaperheille. Vauvaperhetoiminnan sisällöt ovat varhainen vuorovaikutus, vauvan vuorokausirytmii ja vanhempana oleminen. Vauvaperhetoiminnassa perheille esitellään alueen avoimen varhaiskasvatuksen ja lapsiperheiden palveluita.

Neuvoloiden ja synnytyssairaaloiden välinen yhteistyö

Neuvoloilla sekä HUSilla on yhteisesti sovittuja käytäntöjä, kuten syli-valmennukset sekä sujuva kotiutuminen -hanke. Syli-valmennukset on suunnattu synnytystä jännittäville. Ne järjestetään sosiaali- ja terveys-

toimialan sekä HUSin yhteistyönä. Valmennukset toteutetaan koronapandemian aikana etäyhteyksin ja valmennuksia ohjaavat neuvolan terveydenhoitajat sekä synnytyssairaaloiden kättilöt. Sujuva kotiutuminen -hankkeen tarkoituksena on päivittää ja suunnitella yhteisiä käytäntöjä liittyen raskauden aikaiseen ohjaukseen sekä perheiden tukemiseen syntymän jälkeisten kahden viikon aikana. Perheiden tarpeet huomioidaan perhekohtaisesti.

Neurolat ja HUS tekevät yhteistyötä riskiraskauksien seurantojen osalta. Synnytyksen jälkeiset kaksi viikkoa hoitovastuu on synnytyssairaalalla, jos sinä aikana ilmenee erityistä tuen tarvetta. Yhteinen tietojärjestelmä Apotti mahdollistaa paremmin tiedonkulun synnytyssairaaloiden ja neuvoloiden välillä. Apotin kautta neurolat saavat muun muassa tiedon synnytyksestä aikaisempaa nopeammin.

Yhteenvetona sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimiala on sitoutunut WHO:n vauva- ja perhemyönteisysohjelmaan perheiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa myös, että synnytyssairaaloiden ja neuvoloiden sekä perhekeskusten välillä tehdään yhteistyötä. Yhteistyötä vahvistetaan edelleen yhteistyöhankkeilla sekä säännöllisellä vuoropuhelulla, jotta synnytyssairaaloiden, neuvoloiden ja perhekeskusten välinen yhteydenpito lisääntyy ja perheistä voidaan huolehtia entistä kokonaisvaltaisemmin perheen herkässä vaiheessa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Perheiden terveyttä ja hyvinvointia edistetään sosiaali- ja terveystoimialalla moniammatillisella yhteistyöllä. Perheiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämällä ehkäistään vanhempien mielenterveyden ongelmia sekä perheiden syrjäytymistä. Hyvän ravitsemuksen ja imetyksen tukemisen kautta ehkäistään kansantauteja. Perhemyönteisyyden ja synnytykokemusten parantamiseen liittyvät toimet kohdistuvat laajasti lapsiperheisiin ja lisäävät peruspalvelujen tasapuolista laatua.”

Käsittely

26.10.2021 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei katsonut tarpeelliseksi kuulla asiassa kutsuttua asiantuntijaa, eikä tämä siitä syystä osallistunut kokoukseen.

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Oula Silvennoinen: Ehdotan lausunnon hyväksymistä lisättynä täydennyksellä lausunnon ensimmäisen kappaleen tekstiin:

15.11.2021

"Helsingin uuteen kaupunkistrategiaan on kirjattu tavoite tehdä Helsingistä 'paras kaupunki perustaa perhe: kehitämme raskauteen ja synnytykseen liittyviä palveluita perheitä kuunnellen sekä tarjoamme vauva-perheille varhaista matalan kynnyksen tukea esimerkiksi kotipalveluina.'

Sen mukaisesti lautakunta edellyttää, että Helsinki ryhtyy selvittämään laajasti perheiden kokemuksia ja laatii tulosten pohjalta yhdessä HUSin kanssa toimenpideohjelman. Ohjelman avulla parannetaan odottajien ja synnyttäjien kokemusta, kavennetaan synnytyssairaalan ja äitiysneuvolan välistä kuilua ja huomioidaan perhekeskeisyys kaikessa toiminnassa. Mahdollisia keinoja voivat olla kättilöiden tuominen äitiysneuvolaan, 'kysy kättilöltä' -toiminnan laajentaminen ja synnytyssairaalaan tutustumisen kehittäminen mahdollisuuksien mukaan paikan päällä."

Kannattaja: jäsen Samuel Adouchief

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Oula Silvennoinen)

Jaa-äännet: 8

Pentti Arajärvi, Maaret Castrén, Laura Korpinen, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov, Sinikka Vepsä

Ei-äännet: 4

Samuel Adouchief, Ahto Apajalahti, Björn Månsson, Oula Silvennoinen

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Minna Lindgren

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 4 (poissa 1).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

05.10.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

15.11.2021

Asia/24

Viivi Väänänen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303

viivi.vaananen(a)hel.fi

Kirsi Otronen, ylihoitaja, puhelin: 310 53107

kirsi.otronen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566